

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV

GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs /Curso
2023-2024

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>						
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>		Anàlisi IV / <i>Análisis IV</i>				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>		4	Curs <i>Curso</i>	IV	Semestre <i>Semestre</i>	Anual
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>		Específica	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>			Valencià/Castellà <i>Valenciano/ Castellano</i>
Matèria <i>Materia</i>		Composició i instrumentació <i>Composición e instrumentación</i>				
Títol Superior <i>Título Superior</i>		Música				
Especialitat <i>Especialidad</i>		Composició <i>Composición</i>				
Centre <i>Centro</i>		Conservatori Superior de Música «Óscar Esplà» <i>Conservatorio Superior de Música «Óscar Esplá»</i>				
Departament <i>Departamento</i>		Composició i cant <i>Composición y canto</i>				
Professorat <i>Profesorado</i>		Vidal Blanco, Manuel				
e-mail <i>e-mail</i>		m.vidalblanco@edu.gva.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació

Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

Objectius generals de l'assignatura

- Estudiar qualsevol obra a partir dels seus materials constructius i dels diferents criteris que intervenen en la seua comprensió i valoració.
- Conèixer els diferents mètodes analítics i la seua interrelació amb altres disciplines.
- Fer servir l'anàlisi com a eina per aconseguir una visió holística d'una obra o com a model de creació en treballs propis.

Contribució de l'assignatura al perfil de la titulació

L'assignatura incideix en la capacitat de sintetitzar informació i desenvolupar una actitud crítica sobre el fet creatiu, així com assolir destresa en la manera de transmetre-ho, de forma oral o escrita. A més, aporta una sòlida formació humanística que ajuda en la tasca d'investigació i experimentació musical.

Objetivos generales de la asignatura

- Estudiar cualquier obra a partir de sus materiales constructivos y de los diferentes criterios que intervienen en su comprensión y valoración.
- Conocer los diferentes métodos analíticos y su interrelación con otras disciplinas.
- Usar el análisis como herramienta para conseguir una visión holística de una obra o como modelo de creación en trabajos propios.

Contribución de la asignatura al perfil de la titulación

La asignatura incide en la capacidad de sintetizar información y desarrollar una actitud crítica sobre el hecho creativo, así como lograr destreza en el modo de transmitirla, de forma oral o escrita. Además, aporta una sólida formación humanística que ayuda en la tarea de investigación y experimentación musical.

1.2 Coneixements previs Conocimientos previos

Els corresponents al primer, segon i tercer curs d'anàlisi. Així mateix, cal una educació auditiva desenvolupada, una correcta lectura de partitures orquestrals i certa destresa en el comentari de text.

Los correspondientes al primero, segundo y tercer curso de análisis. Asimismo, es necesaria una educación auditiva desarrollada, una correcta lectura de partituras orquestales y cierta destreza en el comentario de texto.

2 Competències de l'assignatura Competencias de la asignatura

CT1	Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora.	Organizar y planificar el trabajo de forma eficiente y motivadora.
CT2	Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.	Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente.
CT3	Solucionar problemes i prendre decisions que responguen als objectius del treball que es realitza.	Solucionar problemas y tomar decisiones que respondan a los objetivos del trabajo que se realiza.
CT4	Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació.	Utilizar eficientemente las tecnologías de la información y la comunicación.
CT6	Realitzar autocrítica cap al propi acompliment professional i interpersonal.	Realizar autocrítica hacia el propio desempeño profesional e interpersonal.
CT8	Desenvolupar raonada i críticament idees i arguments.	Desarrollar razonada y críticamente ideas y argumentos.
CT13	Buscar l'excel·lència i la qualitat en la seua activitat professional.	Buscar la excelencia y la calidad en su actividad profesional.
CT15	Treballar de manera autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit	Trabajar de forma autónoma y valorar la importancia de la iniciativa y el espíritu

	emprenedor en l'exercici professional.	<i>emprendedor en el ejercicio profesional.</i>
CG1	Conèixer els principis teòrics de la música i haver desenvolupat adequadament aptituds per al reconeixement, la comprensió i la memorització del material musical.	<i>Conocer los principios teóricos de la música y haber desarrollado adecuadamente aptitudes para el reconocimiento, la comprensión y la memorización del material musical.</i>
CG4	Reconèixer materials musicals gràcies al desenvolupament de la capacitat auditiva i saber aplicar aquesta capacitat a la seua pràctica professional.	<i>Reconocer materiales musicales gracias al desarrollo de la capacidad auditiva y saber aplicar esta capacidad a su práctica profesional.</i>
CG10	Argumentar i expressar verbalment els seus punts de vista sobre conceptes musicals diversos.	<i>Argumentar y expresar verbalmente sus puntos de vista sobre conceptos musicales diversos.</i>
CG13	Conèixer els fonaments i l'estructura del llenguatge musical i saber aplicar-los en la pràctica interpretativa, creativa, d'investigació o pedagògica.	<i>Conocer los fundamentos y la estructura del lenguaje musical y saber aplicarlos en la práctica interpretativa, creativa, de investigación o pedagógica.</i>
CG15	Tindre un ampli coneixement de les obres més representatives de la literatura històrica i analítica de la música.	<i>Tener un amplio conocimiento de las obras más representativas de la literatura histórica y analítica de la música.</i>
CG24	Desenvolupar capacitats per a l'autoformació al llarg de la seua vida professional.	<i>Desarrollar capacidades para la autoformación a lo largo de su vida profesional.</i>
CG26	Ser capaç de vincular la pròpia activitat musical a altres disciplines del pensament científic, enriquint l'exercici de la seua professió amb una dimensió multidisciplinària.	<i>Ser capaz de vincular la propia actividad musical a otras disciplinas del pensamiento científico, enriqueciendo el ejercicio de su profesión con una dimensión multidisciplinar.</i>
CE1	Conèixer els principals repertoris de la tradició occidental i d'altres músiques, i adquirir la capacitat de valorar plenament els aspectes expressius, sintàctics i sonors de les obres corresponents.	<i>Conocer los principales repertorios de la tradición occidental y de otras músicas, y adquirir la capacidad de valorar plenamente los aspectos expresivos, sintácticos y sonoros de las obras correspondientes.</i>
CE2	Adquirir la formació necessària per a reconèixer i valorar auditiva i intel·lectualment diferents tipus d'estructures musicals i sonores.	<i>Adquirir la formación necesaria para reconocer y valorar auditiva e intelectualmente distintos tipos de estructuras musicales y sonoras.</i>
CE3	Interpretar analíticament la construcció de les obres musicals en tots i cadascun dels aspectes i nivells estructurals que les conformen.	<i>Interpretar analíticamente la construcción de las obras musicales en todos y cada uno de los aspectos y niveles estructurales que las conforman.</i>
CE7	Desenvolupar l'interès, capacitats i metodologies necessàries per a la investigació i experimentació musical.	<i>Desarrollar el interés, capacidades y metodologías necesarias para la investigación y experimentación musical.</i>

3 Resultats d'aprenentatge Resultados de aprendizaje			
RESULTATS D'APRENENTATGE RESULTADOS DE APRENDIZAJE			COMPETÈNCIES RELACIONADES COMPETENCIAS RELACIONADAS
RA1	Organitzar amb criteris lògics i coherents un fragment en diferents nivells estructurals i establir relació entre ells.	Organizar con criterios lógicos y coherentes un fragmento en diferentes niveles estructurales y establecer relación entre ellos.	<ul style="list-style-type: none">• CT: 1, 2, 3, 4, 6, 8• CG: 1, 4, 10, 15, 24, 26• CE: 1, 2, 3, 7
RA2	Identificar, sobre la partitura i auditivament, elements significatius i discernir els procediments als quals se sotmeten.	Identificar, sobre la partitura y auditivamente, elementos significativos y discernir los procedimientos a los que se someten.	<ul style="list-style-type: none">• CT: 1, 2, 3, 4, 6, 8• CG: 1, 4, 10, 15, 24, 26• CE: 1, 2, 3, 7
RA3	Establir i argumentar, a través de la partitura o la seua audició, el marc estilístic i històric de qualsevol obra del repertori occidental.	Establecer y argumentar, a través de la partitura o su audición, el marco estilístico e histórico de cualquier obra del repertorio occidental.	<ul style="list-style-type: none">• CT: 1, 2, 3, 4, 6, 8• CG: 1, 4, 10, 13, 15, 24, 26• CE: 1, 2, 3, 7
RA4	Aplicar el mètode d'anàlisi adequada segons necessitat durant l'estudi d'una obra.	Aplicar el método de análisis adecuado según necesidad durante el estudio de una obra.	<ul style="list-style-type: none">• CT: 1, 2, 3, 4, 6, 8• CG: 1, 4, 10, 13, 15, 24, 26• CE: 1, 2, 3, 7
RA5	Crear i explicar exercicis d'estil amb els factors i tècniques estudiades.	Crear y explicar ejercicios de estilo con los factores y técnicas estudiadas.	<ul style="list-style-type: none">• CT: 1, 2, 3, 4, 6, 8• CG: 1, 4, 10, 13, 15, 24, 26• CE: 1, 2, 3, 7

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
Aproximación a la música del S. XX Bloc 1: Centricitat tonal no funcional <ul style="list-style-type: none"> - Concepte de centricitat tonal - Col·leccions diatòniques - Col·leccions pentatòniques - Criteris d'identificació - Treballs d'assimilació d'estils - Audicions significatives Bloc 2: Centricitat tonal, divisions iguals de l'octava i simetria <ul style="list-style-type: none"> - Cicles d'interval·ls i divisions iguals de l'octava - Cèl·lules motiviques simètriques - Escales simètriques - Sistemes de simetria axial - Treballs d'assimilació d'estils - Audicions significatives 	Primer semestre

<p>Bloc 3: Analitzar música atonal</p> <ul style="list-style-type: none">- Interpretació de l'expressió en context- Segmentació- Melodia i harmonia- Treballs d'assimilació d'estils- Audicions significatives <p>Bloc 4: Dodecafonisme II: invariància, simetria i combinatòria</p> <ul style="list-style-type: none">- Invariància- Webern i la sèrie simètrica- Combinacions hexacordals- Treballs d'assimilació d'estils- Audicions significatives <hr/>	Segon semestre
<p>Introducción: mosaico de estilos en el siglo XX</p> <p><i>Bloque 1: Centricidad tonal no funcional</i></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Concepto de centricidad tonal</i>- <i>Colecciones diatónicas</i>- <i>Colecciones pentatónicas</i>- <i>Criterios de identificación</i>- <i>Trabajos de asimilación de estilos</i>- <i>Audiciones significativas</i> <p><i>Bloque 2: Centricidad tonal, divisiones iguales de la octava y simetría</i></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Ciclos de intervalos y divisiones iguales de la octava</i>- <i>Células motivicas simétricas</i>- <i>Escalas simétricas</i>- <i>Sistemas de simetría axial</i>- <i>Trabajos de asimilación de estilos</i>- <i>Audiciones significativas</i> <p><i>Bloque 3: Analizar música atonal</i></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Interpretación de la expresión en contexto</i>- <i>Segmentación</i>- <i>Melodía y armonía</i>- <i>Trabajos de asimilación de estilos</i>- <i>Audiciones significativas</i>	Primer semestre
	Segundo semestre

<ul style="list-style-type: none"> - <i>Bloque 4: Dodecafonismo II: invariancia, simetría y combinatoria</i> - - <i>Invariancia</i> - <i>Webern y la serie simétrica</i> - <i>Combinaciones hexacordales</i> - <i>Trabajos de asimilación de estilos</i> - <i>Audiciones significativas</i> 	
---	--

5 Activitats formatives Actividades formativas

5.1 Activitats de treball presencials Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyament-aprenentatge Metodología de enseñanza-aprendizaje	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge Relación con los Resultados de Aprendizaje	Volum treball (en nº hores o ECTS) Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	RA 1, 2, 3, 4, 5	24
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.</i> <i>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	RA 1, 2, 3, 4, 5	32
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>	RA 1, 2, 3, 4, 5	2
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizada por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>	RA 1, 2, 3, 4, 5	2
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	RA 1, 2, 3, 4, 5	4
SUBTOTAL			64

5.2 Activitats de treball autònom Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyament-aprenentatge Metodología de enseñanza-aprendizaje	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge Relación con los Resultados de Aprendizaje	Volum treball (en nº hores o ECTS) Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	RA 1, 2, 3, 4, 5	32
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	RA 1, 2, 3, 4, 5	4
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias...</i>	-	-
SUBTOTAL			36

TOTAL			100
--------------	--	--	------------

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) Porcentaje otorgado (%)
Dossier: lliurament de les pràctiques del 1r semestre. <i>Dossier: entrega de las prácticas del 1r semestre.</i>	RA 1, 2, 3, 4, 5	20%
Projectes: treballs d'estil del 1r semestre. <i>Proyectos: trabajos de estilo del 1r semestre.</i>	RA 1, 2, 3, 4, 5	20%
Exposició oral: defensa dels treballs del 1r semestre. <i>Exposición oral: defensa de los trabajos del 1r semestre.</i>	RA 1, 2, 3, 5	10%
Dossier: lliurament de les pràctiques del 2n semestre. <i>Dossier: entrega de las prácticas del 2º semestre.</i>	RA 1, 2, 3, 4, 5	20%
Projectes: treballs d'estil del 2n semestre. <i>Proyectos: trabajos de estilo del 2º semestre.</i>	RA 1, 2, 3, 4, 5	20%
Exposició oral: defensa dels treballs del 2n semestre. <i>Exposición oral: defensa de los trabajos del 2º semestre.</i>	RA 1, 2, 3, 5	10%
Cada pràctica del dossier, composicions d'estil i l'exposició oral seran avaluades mitjançant una rúbrica que ajude a concretar el nivell de competència en cadascun dels criteris d'avaluació exposats en l'apartat següent. <i>Cada práctica del dossier, composiciones de estilo y la exposición oral serán evaluadas mediante una rúbrica que ayude a concretar el nivel de competencia en cada uno de los criterios de evaluación expuestos en el apartado siguiente.</i>		

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

Els criteris d'avaluació tant per a les pràctiques que conformen el dossier com per a la composició de treballs d'estil són els següents, per ordre decreixent:

1. Demostrar qualitat en l'escriptura.
2. Manifestar capacitat d'aplicació de l'aprenentatge teòric en els exercicis pràctics.
3. Revelar creativitat i personalitat aplicada en els treballs.
4. Mostrar una clara progressió en la qualitat respecte al nivell inicial.
5. Evidenciar interès per l'assignatura i el treball extracurricular.

Els criteris d'avaluació per a l'exposició oral són els següents, per ordre decreixent:

1. Expressar de manera clara i concisa les idees, fent un ús fluid del llenguatge.
2. Explicar i aplicar la metodologia i les tècniques adequades al treball.
3. Justificar i sostindre una argumentació front al diàleg amb el professor.
4. Proposar exemples que ajuden a dinamitzar el discurs.
5. Ajustar la intervenció oral al temps establert.

Respecte a les dates de lliurament:

1. L'exposició oral tindran lloc durant els períodes d'exàmens.
2. Les pràctiques que conformen el dossier i els treballs de composició d'estil, tindran data de lliurament programat amb suficient antelació. Haurà de respectar-se la seua presentació dins del termini i en la forma escaient.

Respecte a l'assistència a classe, mereix especial atenció el següent:

El professor no té l'obligació de reprendre informacions donades en absència de part de l'alumnat. Serà responsabilitat exclusiva de l'alumnat absent, justificat o no, informar-se a través de la resta d'estudiants sobre els exercicis i continguts explicats.

Finalment, en referència a la menció Matrícula d'Honor, la qualificació de no qualificat, la condició de no presentat i l'abandó acadèmic, s'atendrà el que determina la Resolució de 22 de juliol de 2022, de la Direcció de l'ISEACV, per la qual es dicten instruccions per al curs 2022-2023 en els centres que imparteixen ensenyaments artístics superiors.

Los criterios de evaluación tanto para las prácticas que conforman el dossier como para la composición de trabajos de estilo son los siguientes, por orden decreciente:

1. *Demostrar calidad en la escritura.*
2. *Manifestar capacidad de aplicación del aprendizaje teórico en los ejercicios prácticos.*
3. *Revelar creatividad y personalidad aplicada en los trabajos.*
4. *Mostrar una clara progresión en la calidad respecto al nivel inicial.*
5. *Evidenciar interés por la asignatura y el trabajo extracurricular.*

Los criterios de evaluación para la exposición oral son los siguientes, por orden decreciente:

1. *Expresar de manera clara y concisa las ideas, haciendo un uso fluido del lenguaje.*
2. *Explicar y aplicar la metodología y las técnicas adecuadas al trabajo.*
3. *Justificar y sostener una argumentación frente al diálogo con el profesor.*
4. *Proponer ejemplos que ayuden a dinamizar el discurso.*
5. *Ajustar la intervención oral al tiempo establecido.*

Respecto a las fechas de entrega:

1. *La exposición oral tendrán lugar durante los periodos de exámenes.*
2. *Las prácticas que conforman el dossier y los trabajos de composición de estilo, tendrán fecha de entrega programada con suficiente antelación. Tendrá que respetarse su presentación en tiempo y forma.*

Respecto a la asistencia a clase, merece especial atención lo siguiente:

El profesor no tiene la obligación de retomar informaciones dadas en ausencia de parte del alumnado. Será responsabilidad exclusiva del alumnado ausente, justificado o no, informarse a través del resto de estudiantes sobre los ejercicios y contenidos explicados.

Finalmente, referencia a la mención Matrícula de Honor, la calificación de no calificado, la condición de no presentado y el abandono académico, se atenderá el que determina la Resolución de 22 de julio de 2022, de la Dirección del ISEACV, por la cual se dictan instrucciones para el curso 2022-2023 en los centros que imparten enseñanzas artísticas superiores.

6.3 **Sistemes de recuperació** *Sistemas de recuperación*

L'alumnat que es presente a segona convocatòria (alumnat que no ha superat la primera convocatòria o que no ha seguit el desenvolupament normal de les classes) serà avaluat de manera similar a la primera convocatòria:

- Dossier: lliurament dins del termini i en la forma escaient d'un dossier de pràctiques amb els continguts del 1r i 2n semestre (40%).
- Projectes: lliurament dins del termini i en la forma escaient de treballs de composició en estil amb els continguts del 1r i 2n semestre (30%).
- Exposició oral: defensa dels treballs de composició en estil amb els continguts del 1r i 2n semestre (30%).

El alumnado que se presente a segunda convocatoria (alumnado que no ha superado la primera convocatoria o que no ha seguido el desarrollo normal de las clases) será evaluado de forma similar a la primera convocatoria:

- *Dossier: entrega en tiempo y forma de un dossier de prácticas con los contenidos del 1r y 2º semestre (40%).*
- *Proyectos: entrega en tiempo y forma de trabajos de composición en estilo con los contenidos del 1r y 2º semestre (30%).*
- *Exposición oral: defensa de los trabajos de composición en estilo con los contenidos del 1r y 2º semestre (30%).*

7 Bibliografía

Bibliografía

- Aulestia, G. 1998. *Técnicas compositivas del siglo XX*. Madrid: Alpuerto.
- Austin, W. 1985. *La música en el siglo XX: desde Debussy hasta la muerte de Stravinsky*. Madrid: Taurus.
- Catalán, T. 2003. *Sistemas compositivos temperados en el siglo XX*. València: Alfons el Magnànim.
- Cook, N. 1987. *A guide to musical analysis*. New York: W.W. Norton & Company.
- Dibelius, U. 2004. *La música contemporánea después de 1945*. Madrid: Akal.
- Forte, A. 1973. *The structure of atonal music*. New Haven: Yale University Press.
- Kuhn, C. 2003. *Tratado de la forma musical*. Barcelona: Idea Books.
- Lendvai, E. 2003. *Béla Bartók*. Barcelona: Idea Books.
- Lester, J. 2005. *Enfoques analíticos de la música del siglo XX*. Madrid: Akal.
- Morgan, R. 1999. *La música del siglo XX*. Madrid: Akal.
- Meyer, L. 1956. *Emotion and meaning in music*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Roig-Francolí, M. A. 2008. *Understanding post-tonal music*. New York: McGraw-Hill.
- Ross, A. 2009. *El ruido eterno. Escuchar al siglo XX a través de su música*. Barcelona: Seix Barral.
- Stravinsky, I. 2006. *Poética musical*. Barcelona: Acantilado.